

سُرَاطُ اسْتِزْا

درسعادته اداره خانه دن
التقى شرطيه سنه لکى ۶۰
التى ايلقى ۳۵ غروش اولوب
مخلته کوتدريلور ايسه ۱۰
غروش ضم اولتور .
ولایات ایچون سنه لکى ۸۰
التى ايلقى ۴۵ غروشدر .

رَسِّمْلِي غَزَتَا

يَنْبَغِي نَبْرَ كُنْزِ نَبْرَ نَشْرُ لَوْ فَنِي وَإِلَّا فَنِي هَبْتُمْ لَكَ عَزَّتْ

محل اداره سى

باب عالی جاده سنده دائرة
مخصوصدر .

مسلكمزه موافق اولان اثار
ادبيه و عليه ایچون صيفه لرمز
داغا كشاده در .

درج اولتیبان اوراق اعاده
اولتاز .

Rédacteur en chef :
HAIDAR RIFAT

RESSIMLI GAZETA
Revue hebdomadaire illustrée scientifique et littéraire
CONSTANTINOPLE

سر محرری : حیدر رفعت

Le numéro
25 centimes

نسخه سى ۵۰ پاره يه در

آقروبول مناظر عمومیه سندن
« قارتاؤه خرابه لرنده مارپوسدن نشانه ويرر »

مصاحبه فیه

بوكون بر جسوق اولرده میزان الهوا وار . مع هذا اصل واساسی بیلن پک آز . او طمک بر کوشه سنده دیواره آسیمی دورور . هیچ کوروتی ده اجتز . یکی آنان شیرله ایدیلن ایلک دقلرله مقیاس الهوا ده یکی آندیی زمان باقیلور . فقط آرمدن ایکی آی کچمه دن اونودولور . اراق ایدم . سیدله بر باقیلور . بوکبی مقیاس الهوا صاحبیری میاسنده مقیاس الهوا سنک ایدیکندن بناء علیه هو الازک صغویه چغندن ویاخود مقیاس الحرا . ره سنک چیقیدیفندن بناء علیه هو الازک قطعاً کوزل اوله چغندن بحث ایدن بعض جسور . لرده بو انور .

مقیاس الحرامه بشقه . مقیاس الرطوبه بشقه مقیاس الهوا سنه بشقه در . قارئلر مازک شو قسمة حکمت طبعیه کتابلری توصیه ایدم رک بز بوراده دوغورودن دوغوریه مقیاس الهوا دن اکلایانلرک بعض اوفق تفک شهلرینه جواب ویره چکر .

در اجه سوار اولانلر دیورلرک :

«مقیاس الهوا ! آمان بو آلت ندر چه لرده
« غصب شهرت ایش . هر صباح قاتقچه »
« بقارم .. مثلاً کوزل هوا دیر . طویار »
« او قشارم . » هوا کوزل . چلیکدن آتمه »
« بیتوم . برده ایکی ساعت کچمز . نه ایکی »
« ساعتی . بعضاً کوشه باشی صاعمه دن یاغمو .
« باشلار ! »

« بعضاً یاغمو یاغه جق . فورطنه »
« قویه جق . دیر . حالبوکه کوندوز . یازین »
« اک کوزل کوندوز لر نه . معدوددر . بز »
« مقیاس الهوا نک اکلنجاسی دکلز یا ! »

اقدام . بو خصوصده مقیاس الهوا نک قباحی بو قدر . چونکه مقیاس الهوا مقیاس الهوا در . یعنی تضییق هو انک تحوالتی نسبت و قیاس واره ایدر . ایشته بو قدر . بز محیطه ثابت . کوزل هوا . این هوا . متحول

هوا . یاغمو . فورطنه . دبه یازمشتر . مقیاس الهوا نک بر تراز وایکنه سنه مشابه اولان بر ایکنه سی واردر که وایکنه جیوه سطحه تماس ایدن هو انک تضییق چوغالیرسه صاعه . آزالیرسه صوله میل ایدر . اکثر یا مقیاس الهوا ده رفوع وقوعه کنجیه یعنی تضییق نسیمی تراید ایدلرکی تقدیرده هوا کوزل اولور . عکس قضیه ده صحیحدر . ایشته بو نقطه به . مستنداً مقیاس الهوا . هو انک کوزل لکنی . یاغمو یاغوب یاغمه جفی خبر ویره بیلور دیشلدر . واقعا بو ادا صورت عمومی ده حقی ایسه ده تقرعات اموره کیرله چک اولورسه اورته ده بشقه بر رنگ پیدا اولور .

فی الحقیقه آلت باشمزک فو قنده کی هو ای نسیمک تحولات تضییقه سنی قیاس و نسبت ایدم بیلوب . بحر عمان هو انک فصح نامتاهیلی ایچننده کی لایعد جریانلرک بر دقیقه حتی بر نانه صکره . نه حاله کیره چک لری محیط بر صورته کورمه ز . محدوددر .

تضییق ایدیک زان هوا او قدر صو بخاری بلع ایدم ز . قویو پرز . یاغمو رده باشلار . تضییق چیقیدنی وقت هوا قوه حله سنی تکرار قازانور و بخارلر فضا ده قالیر . دیمک آئنده عمومیت اعتبارله معلومات واردر . انجیق جو هواده بولان صو بخارینک یاغمو حالده اوله رق سطح ارضه سقوطی یالکر تضییقه تابع اولوب سخونت و خصوصیه عمومی جریانلرک طبیعتله ده متناسبدر . بونلر مساعد اولمقدن صکره وارسون اوتده تضییق آزالسون . بر دامله بیله یاغمو یاغماز . یاغمو یاغیق ایچون بر کره یاغجق اولان صو بو قاروده اولمالدرکه ...

بوسیدله قوری روزکارلر . ایدیک بر صیره ده مقیاس الهوا تنزل ایتسه ده یاغمو یاغماز . یاغماز .

بالعکس روزکار غریدن ایدم . بورسه . بخارلری حالمه درجه تضییق نسبة مرتفع اولسه ده شو روزکارلرک اقطار مرتقه ده آزیجق بارد بر روزکاره . تصادف لری بخارک تکلفی و بناء علیه نزول بارانی ایجاب ایدر .

ما فو قنده کی جریانلرک میلاری آری آری تجسملر ویر . فوق افقه چیقان . مترق بر جریان طبقات هوا یه بی رفع و تضییق تنقیص ایدیکندن یاغمو حاصل ایدر . علی العموم حادثات هوا یه پک قاریشیدر . روزکارک سرعتی . هو انک سخونی . حرکات کرباده و هکذا اسباب متعدده یاغمو و کوزل هوا حصوله آری آری ذی مدخلدرلر . بز دوغورودن دوغوریه و یالکر جه تضییق نظر مطالعیه آفندم بز . حالبوکه تضییق یالکر باشنه یاغمو زمانلری اشعاره کفایت اجتز . چونکه مقیاس الهوا یالکر باشنه بوسیدلرین بردانه سی ایچون یانلش واکا تابع بولمشدر . بناء بر این مدلولی تنسیدر . خصوصاً که موسه کورمه آروجه تحول ایدر . ایلک بهار ایچون دوغرو اولان بر اشارت . صوک بهار ایچون دوغرو اولماز . حالبوکه مقیاس الهوا تقسیمی نه یازین نه قیشین دیکشدر لایمکه در . ایدیلن بو قدر قصورلره تسامحه . حتمز لقره قارش آله دارله جق حتمز وارمیدر ؟

حادثات جویه علمی کوزل هوا . متحول هوا . یاغمو کبی شیردن عبارت اولان بو تقسیمه اصلا باقیوب ذات تحولاته بقارلر . مقیاس الهوا نک حرکاتندن بحق استدلال کیفیت انجیق اعتیاد ایله قابلدر . مقیاس الهوا تلوتی بعضاً بر درجه به واردر که کوزل هوا دبه کورسدیک که نک اشعاش فورطنه لر قویدنی واقعدر . والحاصل دینله بیلورکه مقیاس الهوا خاتی مستفید اتمک کافی دکلدن . مقیاس الهوا به

ضم طریقہ ہیچ برچارہ بولونہ مازمی کہ عوام
قدونی مثلاً بر جیفیجی بی بر باغیجی بی دہ حادثات
جویہ مختصصاری قدر مستفید اتسون .
ویانہ حادثات جویہ ہیٹی کتباتبندہ

بولان لیوژ رصدخانه سی مدیری موسیو
غاریغولا غرات بوبادہ ایراد ایلدیکی مطا-
لعات ایله مشابہ بر شکل حلی ویرہ تیشدر .
موسی ایله ذاتا بر چوق سندر عمری
بوکی ترصدانہ حصر ایش اولوب شمدی دہ
۲۴ - ۴۸ ساعت مقدم حادثات جویہ بی
دوغرو اوله رق خبر ویرہ جک بر آت
بولدیفی ادعا ایتمکدہ درکہ بو آت تعبیر جائز
ایسه بر مفتاح حکمندہ اولوب مقیاس الهوا بی
الحاق اولوش و هیئت عمومی سہ Anémobar
آہمو بار نسبیہ اولمشدر .

آہمو بار عادی وجیہ سوز بر مقیاس-
الہوادر ، سوریلان شیلرہ بک کوزل
معلومات ویر .

پلسنک جر چیولی بر تابولنک قاعدہ -
سنہ مربوط بر مقیاس الہوا فرض ایلدیکر .
تابولنک اوستندہ بش ستون تعلیمات واردرہ
بوستونلر اشاغیدن یوقارویہ دوغرو تباعد
ایدرلر ، بر صورتہ کہ آتک ایکنہ سی
استقامت اوزرینہ اخراج اولندیفی زمان
برندن برینہ تصادف ایدر . بنوع مقیاس -
الہوالرک ناطیقی بورلندہدر . بالفرض
ایکنہ اورندہ اولدیفی حالده استقامت اوزرینہ
اخراج اولنسہ ستون وسطی ایله مطابقت ایدر
بوستونک محتویاتہ کلنجہ . اول امردہ سکر
نوع روزگارہ شمال ، شمال شرقی ، شمال غربی
جنوب ، جنوب غربی ، جنوب شرقی ، شرق ،
غرب ، عائد سکر عدد فقرہ واردر . هر فقرہ
رہ موسک عددی قدر قسملر آرمشدر
آرادیغیکر شی دائما اک صوگ سطردهدر .
مثلاً ایکنہ مقیاس الہوانک ۷۵۵ نجی میلی
متر وسندہ اولسہ متعلق اولان ستونہ بائیکر
یاز روزگار جنوب شرقیدر . اوقورسکر :
صباحی ، فورطنہ .

بک بسطدر . بوسیطلک ایکنمک
هربر وضعیتہ کورمدر . اسکی تقسیماتہ اعتقاد
ایتمکدنسہ شو آتہ موبارک اشعاراتی
اوقویورمک اولادر .

آتہ موبار خدمت اتمک استعدادنی
حائزدر . روزگار نہ اولدیفی متعلق اولان
فالی «Prévision» اوقورسکر . هله ایلمک
بہارده ، صوگ بہارده پیشین شمسہ طاشیق
ایستین بکلرہ بر آتہ موبار مطلق لازمدر .

حیدر رفعت

الکتریک - ضیا

[مابعد عدد : ۲۹]

حتی شرارہ الکتریکہ نک حصولہ
کتیرلدیکی اولطہ نک . قیولی قیالی اولدیفی
حالده شمعاعات الکتریکہ نک دیوارلردن
سروریلہ یاشندہ کی صالوندہ انتشار ایلدیکی
کولمشدر .

متوفا (ماقرول) ضیا ایله الکتریک
برشیدن عبارت اولدیفی اثبات ایلدیکی
صرودہ الکتریک سہولتہ نقل ایلمہ میان
اجسامک شمعاعات الکتریکہ و شمعاعات ضیایہ
ایچون شفاف اولملری لازم کلدیکی اشاج
ایتمشدی . واقعا جام ، هوا ، ایله سار
غازلردہ بو کیفیت بک ظاہر ایلمسہدر بورسلن
قوی ، یارافین ، کی جسملرک شمعاعات الکتریکہ
وضیایہ قارشو شفافیتی آکلاشیلمیوردی .
هرتز ، بوکی جسملرک شمعاعات
الکتریکہ قارشو شفاف اولدقلمی بالتجربہ
اثبات ایله (ماقرول) ک قولی تصدیق
ایتمشد .

موسی ایله ضیا ایله الکتریک انشعاع
صورتیلہ انتشاری خصوصندہ کی مشابہت
وعدا مواقت نامہ لری مشاهده ایتمکدن
سکرہ شمعاعات الکتریکہ نک انعکاس ایدوب
ایتمکدیکی تجری ایتمشد .

واقعا یوتیادن ایکی مترہ طولندہ وایکی
مترہ عرضندہ پایدبرمش اولدیفی اسطوانی
قطع مکافی مقرر بر آیتہ الکتریک ایله
شمعاعات الکتریکہ بی عکس ایتمدیردیکی کی
بر نقطہ بی جمع اتمک . و دیگر مشابہ بر
آیتہ ایلمدہ «سرایای مزدوجہ» تجربہ سی
تکرار ایتمشدرکہ بونلردن شمعاعات الکتر-
یکہ نک شمعاعات ضیایہ کی عین قوانینہ تبعاً
انعکاس ایتمکدکی اثبات ایتمشد .

(هرتز) ک اجرا ایلدیکی تجارب عدیدہ
میانشدہ اک مهمی شمعاعات الکتریکہ نک
انکسارینہ دار یاعش اولدیفی تجربہدر .

بو خصوصہ استعمال ایلدیکی شمعاعات
الکتریکہ نک طول موجلری ۶۶ سانتی مترودن
وبالطبع برمدت رقص ثانیہ دن
عبارت اولمشہدہ بالطبع غایت جسیم منشورلر
زقندن معمول اولوب وجہر ۱،۸ مترہ
سریمندہ و هیئت مجموعہ سی ۶۰۰ کیلوغرام
وزندہدر .

منشور شمعاعات الکتریکہ استقامتنہ
وضع اولدیفی حالده شمعاعات مذکورہ نک
منشوری بعدالمرور انحراف ایلدیکی کورلمش
وبو صورتہ شمعاعات الکتریکہ دہ انکسار
حادثہ نک وقوعی تحقیق قلمشد .

خلاصہ (هرتز) ک اجرا ایلدیکی
بروجہ بالا تجارب مشهورہ ایله اولان شمعاعات
الکتریکہ نک فضاہ شمعاعات ضیایہ متلو
عین صورتہ و عین سرعتلہ انتشار وینہ عین
قوانینہ تبعاً انعکاس و انکسار ایتمکدکی
وثائیباً مجرد جسملرک شمعاعات الکتریکہ
ایچون شفاف و ناقلزک غیر شفاف اولدیفی
و ثانیاً نوع شمعاعات یکدیگرندن فرقی و بالکر
شمعاعات الکتریکہ طول موجلرینک اوزون
و یا تعبیر آخرلہ ثانیہ واحده کی اهتزازات
عددی آوالمسندن عبارت بولندیفی قطعاً
ثابت اولمشدر .

فقط اهتزازات الکتریکہ ایله ضیایہ نک
ابعادی بینندہ حقیقہ فرقی وارمیدر ؟